

5907
2016

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
& ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Ταχ. Δ/νση: Σταδίου 27
Ταχ. Κώδικας: 101 83
Πληροφορίες: Α. Λευθεριώτης
Τηλ.: 213 1364635
Fax: 213 1364636

Αθήνα, 15 Ιουνίου 2011
Α.Π.: 28794

17 ΙΟΥΝ. 2011

ΠΡΟΣ:
τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών
ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:
Βουλευτή κ. Νικόλαο Νικολόπουλο

**ΘΕΜΑ: Απάντηση στην αριθ. 5907/26.5.2011 Αναφορά που κατέθεσε ο Βουλευτής
κ. Νικόλαος Νικολόπουλος**

Σε απάντηση της αριθ. 5907/26.5.2011 αναφοράς που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Νικολόπουλος, σας γνωρίζουμε ότι κατόπιν παρατεταμένης απουσίας του υπαλλήλου με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου Μ.Β. από την υπηρεσία, διενεργήθηκε Ένορκη Διοικητική Εξέταση προκειμένου να διαπιστωθεί η τέλεση ή μη εκ μέρους του εν λόγω υπαλλήλου του πειθαρχικού παραπτώματος της αδικαιολόγητης αποχής από την εκτέλεση των υπηρεσιακών του καθηκόντων στην υπηρεσία μας. Σε συνέχεια της ανωτέρω Ε.Δ.Ε διαπιστώθηκε η αδικαιολόγητη αποχή του Μ.Β. από την εκτέλεση των υπηρεσιακών του καθηκόντων στη Διεύθυνση Διοίκησης για χρονικό διάστημα πέραν των δεκαπέντε (15) κατά συνέχεια ημερών, γεγονός που συνιστά σπουδαίο λόγο καταγγελίας της σύμβασης εργασίας του εν λόγω υπαλλήλου, σύμφωνα με τη ρητή πρόβλεψη του άρθρου 53 του Π.Δ. 410/1988.

Σε συνέχεια των ανωτέρω, το εν λόγω θέμα εισήχθη στο Υπηρεσιακό Συμβούλιο των Υπαλλήλων του Υπουργείου Εσωτερικών Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Κ.Υ.) προκειμένου αυτό να παράσχει τη σύμφωνη αιτιολογημένη γνώμη που προβλέπει το άρθρο 53 του Π.Δ.410/1988 ως προς τη συνδρομή των λόγων που δικαιολογούν την καταγγελία της σχετικής σύμβασης εργασίας.

Προς επίρρωση των προαναφερθέντων θέτουμε εις γνώση σας την αριθ. 242/2011 ομόφωνη Γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, η οποία έχει γίνει αποδεκτή από τον Υπουργό Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

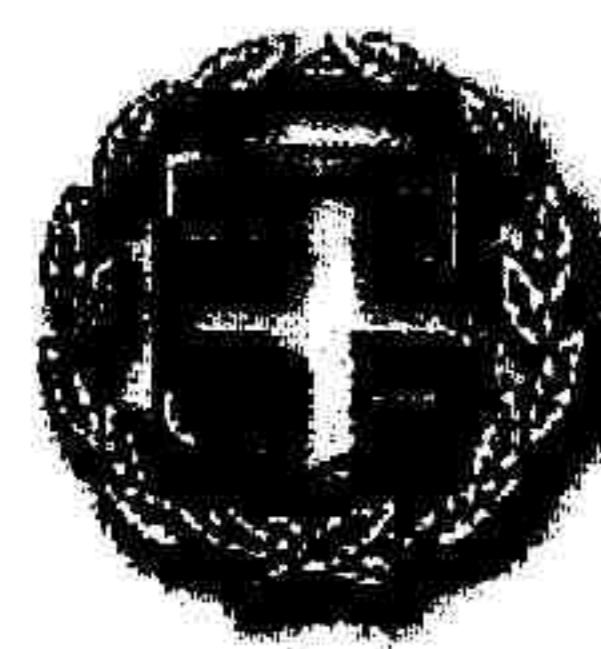
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΝΤΟΛΙΟΣ
ΔΙΚΤΥΩΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

Συνημμένα : Η 242/11 γνωμοδότηση ΝΣΚ

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΥΡΙΜΗΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Γραφείο κ. Υφυπουργού
3. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα
4. Γραφείο Κοινοβουλευτικού Ελέγχου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

liverai αποδεκτή.
14 Αρινα, 26/5/2011

Ο Υπουργός

Ιωάννης

Ράγκουνης

26/5 26/5

Σ.Ι.Κ.

D.S.

26.5.11

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ υπ' αριθ. 242/2011

ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΣΤ' ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Συνεδρίαση της 24-5-2011

Σύνθεση :

Πρόεδρος : Νικόλαος Μαυρίκας, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη:

Παναγιώτης Κιούσης, Αντώνιος Κλαδιάς, Νικόλαος Μουδάτσος,
Κων/νος Γεωργάκης, Βασιλική Πανταζή, Ανδρέας Ανδρουλιδάκης,
Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής :

Ανδρέας Ανδρουλιδάκης, Νομικός Σύμβουλος του
Κράτους.

Αριθμ. Ερωτ:

Υπ' αριθ. 22539/10-5-2011 έγγραφο του Υπουργείου
Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης–
Γενικής Δ/νσης Διοικητικής Υποστήριξης – Δ/νσης Διοίκησης –
Τμήματος Προσωπικού.

Περίληψη Ερωτ.: Ποια έννομη σχέση, της συμβάσεως εργασίας ιδιωτικού δικαιου αορίστου χρόνου ή της έμμισθης εντολής, συνδέει το Δημόσιο με το Μ.Β., πτυχιούχο Νομικής με δικαίωμα ασκήσεως δικηγορίας, ο οποίος υπό την ισχύ των άρθρων 80 παρ. 1 έως 4 του Ν. 1892/1990 και 25 παρ. 4 του Ν. 1943/1991 προσλήφθηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών ως ειδικό επιστημονικό προσωπικό με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαιου αορίστου χρόνου και υπήχθη στη συνέχεια στη ρύθμιση του άρθρου 33 παρ. 1 του Ν. 2190/1994.

Επί του ανωτέρω ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους γνωμοδότησε ομόφωνα ως εξής :

I.A.a. Το άρθρο 80 παρ. 1 έως 4 του Ν. 1892/1990 «Για τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη και άλλες διατάξεις» (Φ.Ε.Κ. A-101) όρισε τα εξής :

«1. Με Προεδρικά Διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης, Εθνικής Οικονομίας και του αρμόδιου κατά περίπτωση υπουργού, συνιστώνται στα υπουργεία μονάδες στρατηγικού σχεδιασμού και ανάλυσης πολιτικής.

2. Σκοπός των συνιστώμενων μονάδων είναι η ενίσχυση του επιτελικού έργου των αρμόδιων υπουργείων στη στρατηγική σχεδίαση, χάραξη, παρακολούθηση και αξιολόγηση της δημόσιας πολιτικής στον τομέα ευθύνης τους, η τεχνική υποστήριξη των καθ' ύλην αρμόδιων υπηρεσιών των Υπουργείων στην ιεράρχηση των στόχων τους και στη λειτουργική διασύνδεσή τους με τη γενική κυβερνητική πολιτική, η πρακτική εναρμόνιση και συνοχή της λειτουργίας των Υπουργείων μέσω της προγραμματικής ενότητας των δραστηριοτήτων τους, η σχεδίαση ανανεωτικών πρωτοβουλιών και η συνολική αξιολόγηση των επί μέρους τομέων της ακολουθούμενης δημόσιας πολιτικής.

3. Οι μονάδες στρατηγικού σχεδιασμού και ανάλυσης πολιτικής υπάγονται απευθείας στον αρμόδιο Υπουργό, ο οποίος καθορίζει τις κατευθύνσεις και τους γενικούς στόχους του έργου τους. Οι Υπουργοί Προεδρίας της Κυβέρνησης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών από κοινού μπορούν να αναθέτουν στις μονάδες στρατηγικού σχεδιασμού και ανάλυσης πολιτικής των υπουργείων τη μελέτη θεμάτων της γενικότερης κυβερνητικής πολιτικής που προϋποθέτουν διυπουργικές προσεγγίσεις.

4. Οι συνιστώμενες μονάδες στελεχώνονται από μόνιμους δημόσιους υπαλλήλους, από αποσπώμενους σ' αυτές υπαλλήλους φορέων του δημόσιου τομέα, ιδιαίτερης εμπειρίας και γνώσης, και από ειδικό επιστημονικό προσωπικό, που προσλαμβάνεται με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου. Ο αριθμός των θέσεων και τα προσόντα των υπαλλήλων και του ειδικού επιστημονικού προσωπικού καθορίζονται για κάθε υπουργείο με Προεδρικό Διάταγμα, που εκδίδεται προτάσει του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης, του Υπουργού Οικονομικών και του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού.

Στο προσωπικό των μονάδων στρατηγικού σχεδιασμού και ανάλυσης πολιτικής χορηγείται ειδικό επίδομα προσέλκυσης και παραμονής κατά τις διατάξεις του άρθρου 39 του ν. 1836/1989».

β. Το άρθρο 2 παρ. 1 και 2 του Π.Δ. 335/1990 «Σύσταση Γενικών Διευθύνσεων, Μονάδας στρατηγικού σχεδιασμού και ανάλυσης πολιτικής στο Υπουργείο Εσωτερικών» (Φ.Ε.Κ. Α-135), το οποίο εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση των άρθρων 78 παρ. 1 και 80 παρ. 1 του Ν. 1892/1990, όρισε τα εξής :

«1. Στο Υπουργείο Εσωτερικών συνιστάται, κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρ.80 του Νόμ.1892/1990, Μονάδα στρατηγικού σχεδιασμού και ανάλυσης πολιτικής που υπάγεται απευθείας στον Υπουργό.

2. Για τη στελέχωση της συνιστώμενης κατά την προηγούμενη παράγραφο Μονάδας, συνιστώνται στο Υπουργείο Εσωτερικών, (10) θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού, με σχέση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου.

Προσόντα διορισμού στις θέσεις αυτές ορίζονται τα προβλεπόμενα από το άρθρ. 26 του Π.Δ. 194/1988 (ΦΕΚ 84 Α`), όπως αυτό ισχύει κάθε φορά. Ο αριθμός των θέσεων του προσωπικού αυτού κατά ειδικότητα καθορίζεται κάθε φορά με την προκήρυξη πλήρωσης κενών θέσεων».

γ. Το άρθρο 2 παρ. 1 και 2 του Π.Δ. 410/1990 «Σύσταση Γενικής Διεύθυνσης, Μονάδας στρατηγικής σχεδιασμού και ανάλυσης πολιτικής στο Υπουργείο Προεδρίας της Κυβέρνησης κ.λ.π.» (Φ.Ε.Κ. Α'-161), το οποίο εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση των άρθρων 78 παρ. 1 και 80 παρ. 1 του Ν. 1892/1990, όρισε τα εξής :

«-1. Στο Υπουργείο Προεδρίας της Κυβέρνησης, συνιστάται κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρ.80 του Νόμ.1892/1990, Μονάδα στρατηγικού σχεδιασμού και ανάλυσης πολιτικής που υπάγεται απευθείας στον Υπουργό.

2. Για τη στελέχωση της συνιστώμενης κατά την προηγούμενη παράγραφο Μονάδας, συνιστώνται στο Υπουργείο Προεδρίας της Κυβέρνησης 10 θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού, με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου. Προσόντα διορισμού στις θέσεις αυτές ορίζονται τα προβλεπόμενα στο άρθρ. 26 του Π.Δ. 194/1988 (ΦΕΚ 84/Α/1988 όπως αυτό ισχύει κάθε φορά. Ο αριθμός των θέσεων του προσωπικού αυτού κατά ειδικότητα καθορίζεται κάθε φορά με την προκήρυξη πλήρωσης κενών θέσεων. Οι προσλαμβανόμενοι επιμορφώνονται υποχρεωτικά σε θέματα ανάλυσης δημοσίας πολιτικής».

δ. Το άρθρο 26 του Π.Δ. 194/1988 «Καθορισμός προσόντων διορισμού σε θέσεις δημοσίων υπηρεσιών και Ν.Π.Δ.Δ.» (Φ.Ε.Κ. Α'-84), το οποίο στη συνέχεια καταργήθηκε με το άρθρο 33 παρ. 1 του Π.Δ. 50/2001 (Φ.Ε.Κ. Α'-39), όριζε τα εξής:

«1. Για την πλήρωση θέσεων Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου απαιτείται πτυχίο ή δίπλωμα Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ισότιμο της αλλοδαπής και ειδική επιστημονική εξειδίκευση στο γνωστικό αντικείμενο της κατά περίπτωση οικείας ειδικότητας, που αποδεικνύεται με (α) διδακτορικό δίπλωμα ελληνικού Α.Ε.Ι. ή αναγνωρισμένο ισότιμο της αλλοδαπής, ή (β) μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών διάρκειας τουλάχιστον ενός ακαδημαϊκού έτους ελληνικού Α.Ε.Ι. ή αναγνωρισμένο ισότιμο της αλλοδαπής και εμπειρία τουλάχιστον δύο ετών μετά την απόκτηση του μεταπτυχιακού τίτλου ή (γ) εμπειρία τουλάχιστον τεσσάρων ετών μετά την απόκτηση του βασικού τίτλου σπουδών και μία τουλάχιστον δημοσίευση σε επιστημονικό περιοδικό σε θέμα σχετικό με το περιεχόμενο της ειδικότητας. Αν το διδακτορικό δίπλωμα ή ο μεταπτυχιακός τίτλος ή ο βασικός τίτλος σπουδών δεν έχουν αποκτηθεί από Ίδρυμα του εξωτερικού, απαιτείται επιπλέον άριστη γνώση μιας ξένης γλώσσας. Για την απόδειξη της απαιτούμενης κατά περίπτωση εμπειρίας και γλώσσας έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 24 και της παρ. 5 του ίδιου άρθρου, αντίστοιχα.

2. Σε κάθε περίπτωση, ο αριθμός των θέσεων κατά ειδικότητα ορίζεται είτε με τους οργανισμούς ή με τις αποφάσεις που προβλέπονται στην παρ. 8 του άρθρου 24 του Ν. 1586/1986, είτε με την προκήρυξη πλήρωσης κενών θέσεων».

ε. Το άρθρο 25 παρ. 4 του Ν. 1943/1991 «Εκσυγχρονισμός της οργάνωσης και λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης κ.λ.π.» (Φ.Ε.Κ. Α'-50) όρισε τα εξής :

«4. Οι θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού των μονάδων στρατηγικού σχεδιασμού και πολιτικής ανάλυσης, που προβλέπονται από το άρθρο 80 του Ν. 1892/1990, δεν είναι ασυμβίβαστες με τη δικηγορία».

στ. Το άρθρο 33 παρ. 1 εδ. α', β', γ' του Ν. 2190/1994 «Σύσταση ανεξάρτητης αρχής για την επιλογή προσωπικού κ.λ.π.» (Φ.Ε.Κ. Α'-28) όρισε τα εξής :

«1. Οι κατά το άρθρο 80 του ν. 1892/1990 μονάδες στρατηγικού σχεδιασμού και ανάλυσης πολιτικής και οι αντίστοιχες θέσεις προσωπικού με σχέση εργασίας

ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου καταργούνται αυτοδικαίως με τη συμπλήρωση είκοσι (20) ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος. Οι υπηρετούντες στις καταργούμενες θέσεις εντάσσονται αυτοδικαίως σε θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού του Υπουργείου με την ίδια σχέση εργασίας, που συνιστώνται αυτοδικαίως δια του παρόντος. Οι εξ αυτών πτυχιούχοι Νομικής, οι οποίοι είχαν το δικαίωμα παράλληλης άσκησης δικηγορίας, βάσει των διατάξεων της παρ. 4 του άρθρου 25 του Ν. 1943/1991, το διατηρούν και μετά τη ενταξή τους σε θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού».

ζ. Τα άρθρα 3 παρ. 1 και 83 παρ. 2 του Π.Δ. 410/1988 «Κωδικοποίηση σε ενιαίο κείμενο των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας που αφορούν το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου του Δημοσίου, των Ο.Τ.Α. και των λοιπών Ν.Π.Δ.Δ.» (Φ.Ε.Κ. Α'- 191) ορίζουν τα εξής :

Άρθρο 3

«1. Η πρόσληψη ειδικού επιστημονικού προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, αορίστου ή ορισμένου χρόνου που μπορεί να ανανεώνεται, από το Δημόσιο, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου επιτρέπεται σε αντίστοιχες οργανικές θέσεις, που ειδικά προβλέπονται από τις οικείες διατάξεις κάθε υπηρεσίας. Η σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου του πιο πάνω προσωπικού, μετά από συνεχείς ανανεώσεις συνολικής διάρκειας τουλάχιστον δύο ετών, μετατρέπεται αυτοδικαίως σε σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου».

Άρθρο 83

«2. Τα σχετικά με τους νομικούς συνεργάτες ή νομικούς συμβούλους ή δικηγόρους, που προσλαμβάνονται με σύμβαση στο Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α., διέπονται από τις κείμενες γι' αυτούς διατάξεις».

η. Τέλος, το άρθρο 63 παρ. 1 έως 4 του Ν.Δ. 3026/1954 «Περί του Κώδικος των δικηγόρων» (Φ.Ε.Κ. Α'- 235), όπως το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 προστέθηκε με το άρθρο 27 παρ. 1 του Ν. 1366/1983, ορίζει τα εξής :

«1. Είναι ασυμβίβαστος προς το λειτούργημα του δικηγόρου η άσκησις ετέρας επιστήμης, τέχνης ή εμπορίας και ιδία μεσιτείας ως και πάσα εν γένει εργασία, υπηρεσία ή απασχόλησις απάδουσα εις την αξιοπρέπειαν ή ανεξαρτησίαν αυτού.

2. Είναι ασυμβίβαστα προς το δικηγορικόν λειτούργημα τα έργα Διοικητού, διαχειριστού ἢ εκπροσώπου παρ' οιαδήποτε ανωνύμω ἢ ἄλλῃ εταιρεία εμπορικής ἢ πιστωτικής μορφής. Δεν θεωρείται ασυμβίβαστος η θέσις του Προέδρου ἢ μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου Ανωνύμου Εταιρείας ἢ Οικονομικού Συμβουλίου Ανωνύμου Εταιρείας ἢ Οικονομικού Συμβούλου αυτής (εν τη τελευταίᾳ περιπτώσει όμως κατόπιν αδείας του Συμβουλίου του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου).

3. Είναι ασυμβίβαστος προς το δικηγορικόν λειτούργημα πάσα ἐμμισθος υπηρεσία παρά φυσικώ ἢ νομικώ προσώπῳ.

Η ἀσκηση από δικηγόρο δημοσιογραφικής εργασίας δεν είναι ασυμβίβαστη προς το δικηγορικό λειτούργημα, ούτε συνεπάγεται ἐκπτωση ἢ διαγραφή του δικηγόρου από τα μητρώα του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου.

4. Κατ' εξαίρεσιν επιτρέπεται εις τον δικηγόρον α) η επί παγία ετησία ἢ μηνιαία αμοιβή παροχή καθαρώς νομικών εργασιών είτε ως Δικαστικού ἢ Νομικού Συμβούλου είτε ως δικηγόρου και β) η διδασκαλία μαθημάτων νομικών ἢ πολιτικών επιστημών».

B. Από το συνδυασμό και την ερμηνεία των διατάξεων του νόμου που προαναφέρθηκαν προκύπτουν τα εξής :

a. Ο δικηγόρος είναι ἀμισθος δημόσιος λειτουργός τεταγμένος στην προάσπιση του δικαίου, ενεργεί ελεύθερα και κατά την επιστημονική του πεποίθηση ἐναντί του εντολέως του και ασκεί το λειτούργημά του στην περιφέρεια του Δικηγορικού Συλλόγου, του οποίου είναι μέλος. Σύμφωνα με το ἀρθρο 63 παρ. 3 και 4 του Κώδικα περί δικηγόρων (Ν.Δ. 3026/1954) απαγορεύεται και είναι ασυμβίβαστη προς το δικηγορικό λειτούργημα η ανάληψη από το δικηγόρο οποιασδήποτε ἐμμισθης υπηρεσίας σε φυσικό ἢ νομικό πρόσωπο και μόνο κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η παροχή εκ μέρους του καθαρά νομικών υπηρεσιών με πάγια ετήσια ἢ μηνιαία αμοιβή με τη νομική μορφή της συμβάσεως ἐμμισθης εντολής, η οποία είναι πάντοτε αορίστου διαρκείας, περιλαμβάνει απαραιτήτως την παροχή νομικών υπηρεσιών, διέπεται από τις γενικές περί εντολής διατάξεις του Αστικού Κώδικα καθώς και από τις ειδικές για το θέμα αυτό διατάξεις του Κώδικα περί δικηγόρων και δεν προσδίδει στο δικηγόρο την ιδιότητα του υπαλλήλου, ο οποίος τελεί σε σχέση εξαρτημένης εργασίας ως μέλος του προσωπικού του εντολέα – εργοδότη του (Αθ.

Βαρυμπομπιώτη Κώδικας περί δικηγόρων, 2002, σελ. 132 επ., Βασ. Τσούμα – Βούλας Παπαδογάμβρου Επαγγελματικό δίκαιο του δικηγόρου, 2003, σελ. 93 επ., ΟΛΝ.Σ.Κ. 292/2002, Ν.Σ.Κ. 379/2009, Ν.Σ.Κ. 3/2009, Ν.Σ.Κ. 656/2002, Ν.Σ.Κ. 594/2001, Ν.Σ.Κ. 144/2001, Α.Π. 476/2007, Α.Π. 1343/2005, Α.Π. 509/1998, Σ.Τ.Ε. 3664/1996, Σ.Τ.Ε. 1845/1985, Εφ.Θεσσαλ. 1535/2006).

Από τα ανωτέρω τα οποία ισχύουν με βάση τον Κώδικα περί δικηγόρων δύναται ο κοινός νομοθέτης σε ειδικές περιπτώσεις με διάταξη τυπικού νόμου να εισάγει εξαιρέσεις, να αίρει το ασυμβίβαστο του άρθρου 63 παρ. 3 και 4 του ανωτέρω Κώδικα και να επιτρέπει στο δικηγόρο την εκτέλεση εργασίας, έργου ή υπηρεσίας παράλληλα με την άσκηση εκ μέρους του ενεργού δικηγορίας. Έτσι, η ίδια η διάταξη του άρθρου 63 παρ. 4 περ. α' του Κώδικα περί δικηγόρων προέβλεψε εξ αρχής ότι το λειτούργημα του δικηγόρου δεν είναι ασυμβίβαστο με τη διδασκαλία μαθημάτων νομικών ή πολιτικών επιστημών, η οποία δύναται να λαμβάνει χώρα είτε με έννομη σχέση δημοσίου, είτε ιδιωτικού δικαίου (Ν.Σ.Κ. 340/2006), ενώ με το άρθρο 27 παρ. 1 του Ν. 1366/1983 (Φ.Ε.Κ. Α'- 81) προστέθηκε το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 63 του Κώδικα περί δικηγόρων και ορίσθηκε ότι η άσκηση από δικηγόρο δημοσιογραφικής εργασίας δεν είναι ασυμβίβαστη προς το δικηγορικό λειτούργημα, ούτε συνεπάγεται έκπτωση ή διαγραφή του δικηγόρου από τα μητρώα του οικείου δικηγορικού συλλόγου. Στις περιπτώσεις των εξαιρέσεων από τις ρυθμίσεις του άρθρου 63 παρ. 3 και 4 του Κώδικα περί δικηγόρων όπως οι ανωτέρω, εφ' όσον κατά ειδική πρόβλεψη του νόμου ο δικηγόρος δύναται να καλύπτει και θέση ειδικού επιστημονικού προσωπικού με σχέση εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου και παράλληλα να διατηρεί το δικαίωμα της ενεργού δικηγορίας, η σχέση εργασίας η οποία τον συνδέει με τον εργοδότη του είναι νόμιμη και ισχυρή και με βάση τις καταστατικές για το δικηγορικό λειτούργημα διατάξεις, δεδομένου ότι προβλέπεται από εξαιρετική διάταξη του νόμου.

β. Με τις προπαρατεθείσες διατάξεις των άρθρων 80 παρ. 4 εδ. α' του Ν. 1892/1990, 2 παρ. 2 εδ. α' του Π.Δ. 335/1990 και 2 παρ. 2 εδ. α' του Π.Δ. 410/1990 ορίσθηκε ότι για τη στελέχωση των μονάδων στρατηγικού σχεδιασμού και ανάλυσης πολιτικής των (τότε) Υπουργείων Προεδρίας της Κυβέρνησης και Εσωτερικών προσλαμβάνεται, πλην άλλων, και ειδικό επιστημονικό προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου. Με την επακολουθήσασα

διάταξη του άρθρου 25 παρ. 4 του Ν. 1943/1991 ορίσθηκε ρητώς ότι οι ανωτέρω θέσεις του ειδικού επιστημονικού προσωπικού των μονάδων στρατηγικής και ανάλυσης πολιτικής οι οποίες προβλέπονται από το άρθρο 80 του Ν. 1892/1990 και δυνάμει των ανωτέρω διατάξεων καλύπτονται και με ειδικό επιστημονικό προσωπικό το οποίο προσλαμβάνεται με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου δεν είναι ασυμβίβαστες με τη δικηγορία. Παρασχέθηκε, δηλαδή, με ειδική πρόβλεψη του νόμου η δυνατότητα σε πτυχιούχο Νομικής με δικαίωμα παραλλήλου ασκήσεως δικηγορίας να συνάψει ως ειδικό επιστημονικό προσωπικό νόμιμη σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου με το Δημόσιο και συγχρόνως να διατηρήσει το δικαίωμα ασκήσεως της δικηγορίας του. Με τον τρόπο αυτό εισήχθη εξαίρεση στο άρθρο 63 παρ. 3 και 4 του Κώδικα περί δικηγόρων, επήλθε άρση του εκ των διατάξεων αυτών ασυμβίβαστου, υπό το πρίσμα δε του άρθρου 83 παρ. 2 του Π.Δ. 410/1988 (κατά το οποίο τα σχετικά με τους δικηγόρους που προσλαμβάνονται με σύμβαση στο Δημόσιο διέπονται από τις κείμενες γι' αυτούς διατάξεις) η ως άνω ειδική διάταξη του άρθρου 25 παρ. 4 του Ν. 1943/1991 αποτελεί κείμενη και σαφώς εφαρμοστέα διάταξη νόμου για το προσλαμβανόμενο ειδικό επιστημονικό προσωπικό, το οποίο έχει και την ιδιότητα του δικηγόρου. Έτσι, κατά ρητή πρόβλεψη των διατάξεων που προαναφέρθηκαν (80 παρ. 4 εδ. α' Ν. 1892/1990, 2 παρ. 2 εδ. α' Π.Δ. 335/1990, 2 παρ. 2 εδ. α' Π.Δ. 410/1990, 25 παρ. 4 Ν. 1943/1991) η σύμβαση δικηγόρου ο οποίος δυνάμει αυτών προσλήφθηκε στο Δημόσιο ως ειδικό επιστημονικό προσωπικό για την κάλυψη των θέσεων του άρθρου 80 του Ν. 1892/1990 είναι η σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου και όχι η σύμβαση της έμμισθης εντολής. Σημειώνεται, ότι και η εισηγητική έκθεση του άρθρου 25 του Ν. 1943/1991 αναφέρει αδιακρίτως ότι «το άρθρο αυτό αφορά την πλήρωση θέσεων τόσο του μόνιμου ό ως τακτικού προσωπικού, όσο και του προσωπικού με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου». Άλλα και περαιτέρω, μόνη η προαναφερθείσα άρση του ασυμβίβαστου του άρθρου 63 παρ. 3 και 4 του Κώδικα περί δικηγόρων με το άρθρο 25 παρ. 4 του Ν. 1941/1991 δεν αρκεί για να μετατρέψει τη σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου σε σύμβαση έμμισθης εντολής, αφού η πρώτη προβλέπεται ρητώς τόσο από ειδική, όσο και από χρονικά μεταγενέστερη διάταξη του νόμου.

Επακολούθησε με το άρθρο 33 παρ. 1 του Ν. 2190/1994 η κατάργηση των μονάδων στρατηγικού σχεδιασμού και ανάλυσης πολιτικής και των αντίστοιχων θέσεων προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου και ορίσθηκε ότι το προσωπικό το οποίο τις εκάλυπτε εντάσσεται αυτοδικαίως σε νέες, αυτοδικαίως συνιστώμενες, θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού με την ίδια σχέση εργασίας, από το προσωπικό δε αυτό οι πτυχιούχοι Νομικής οι οποίοι είχαν δικαίωμα παραλλήλου ασκήσεως δικηγορίας κατ' άρθρο 25 παρ. 4 του Ν. 1943/1991 το διατηρούν. Με βάση τη διάταξη αυτή οι πτυχιούχοι Νομικής με δικαίωμα παραλλήλου ασκήσεως δικηγορίας οι οποίοι σύμφωνα με όσα προαναφέρθηκαν είχαν συνάψει με το Δημόσιο νόμιμη σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου ως ειδικό επιστημονικό προσωπικό του άρθρου 80 παρ. 4 του Ν. 1892/1991 συνέχισαν να συνδέονται με το Δημόσιο με την ίδια νόμιμη σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, καλύπτοντας πλέον τις νέες, αυτοδικαίως συσταθείσες, θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού. Υπέρ της απόψεως ότι η έννομη σχέση τους αυτή είναι η σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου και όχι η σχέση της έμμισθης εντολής συνηγορούν :

I. Η ρητή διατύπωση του νόμου (άρθρο 33 παρ. 1 εδ. β' του Ν. 2190/1994) ότι οι ανωτέρω εντάσσονται «**με την ίδια σχέση εργασίας**», σε συνδυασμό με το γεγονός, ότι στους εντασσομένους «**με την ίδια σχέση εργασίας**» (και όχι έμμισθης εντολής) περιλαμβάνονται (άρθρο 33 παρ. 1 εδ. γ' του Ν. 2190/1994) και οι πτυχιούχοι Νομικής, οι οποίοι είχαν δικαίωμα παραλλήλου ασκήσεως δικηγορίας (**«Οι εξ αυτών πτυχιούχοι Νομικής, οι οποίοι είχαν το δικαίωμα παράλληλης ασκησης δικηγορίας.....»**).

II. Η αναφορά του νόμου (άρθρο 33 παρ. 1 εδ. γ' του Ν. 2190/1994) ότι όσοι πτυχιούχοι Νομικής είχαν δικαίωμα παραλλήλου ασκήσεως δικηγορίας το διατηρούν, καθ' όσον, αν η έννομη σχέση που τους συνέδεε με το Δημόσιο ήταν έμμισθη εντολή, ο νομοθέτης δεν θα προήρχετο στην ανωτέρω ρύθμιση, αφού είναι αυτονόητο και δεν χρήζει νομοθετικής αντιμετωπίσεως ότι ο δικηγόρος όταν διατηρεί τη σχέση της έμμισθης εντολής η οποία τον συνδέει με τον εντολέα του διατηρεί και το δικαίωμα της δικηγορίας του. Αντιθέτως, όταν ο δικηγόρος καλύπτει νέα θέση ειδικού επιστημονικού επιστημονικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου ύστερα από την κατάργηση της συγκεκριμένης θέσεως την οποία κατείχε

προηγουμένως βάσει ειδικής για τη θέση αυτή διατάξεως του νόμου παρίσταται ανάγκη νέας νομοθετικής ρυθμίσεως, προκειμένου να διασφαλισθεί ότι και στη νέα θέση στην οποία εντάσσεται δεν έχει ασυμβίβαστο σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα περί δικηγόρων και να διατηρεί με τον τρόπο αυτό αλώβητο το δικαίωμα της δικηγορίας του.

Προς την ανωτέρω άποψη εμμέσως μεν, πλην σαφώς, στοιχεί και η με αρ. 162/1999 απόφαση του Αρείου Πάγου, η οποία κατά την ερμηνεία, πλην άλλων, και των διατάξεων των άρθρων 80 του Ν. 1892/1990 και 33 του Ν. 2190/1994 δέχτηκε ως νόμιμη την επελθούσα δυνάμει της παρ. 1 της τελευταίας διατάξεως μισθολογική μεταβολή (περικοπή επιδόματος) δύο δικηγόρων, οι οποίοι προσελήφθησαν με παράγουσα νόμιμες συνέπειες σύμβαση εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου σε οργανικές θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού του Υπουργείου Εργασίας για τη στελέχωση της μονάδας στρατηγικού σχεδιασμού και ανάλυσης πολιτικής του ως άνω Υπουργείου. Η απόφαση αυτή του Ανωτάτου Ακυρωτικού ερμηνεύει, πλην άλλων, και τις προδιαληφθείσες διατάξεις του νόμου με βάση τη σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου των ως άνω δύο (2) δικηγόρων και δεν κάνει ουδεμία μνεία για σχέση έμμισθης εντολής.

Γ. Όπως εκτίθεται στο με αρ. πρωτ. 22539/10-5-2011 ερώτημα του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (ΥΠΕΣΑΗΔ) - Γενικής Διεύθυνσης Διοικητικής Υποστήριξης – Δ/νσης Διοίκησης και δίδεται στο Τμήμα ως πραγματικό της υποθέσεως, ο δικηγόρος Μ.Β. με τη με αρ. πρωτ. 73728/7-9-1992 απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών προσλήφθηκε σε θέση ειδικού επιστημονικού προσωπικού του Υπουργείου Εσωτερικών δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 80 του Ν. 1892/1990 και υπό την ισχύ, ήδη, του άρθρου 25 παρ. 4 του Ν. 1943/1991. Ανέλαβε υπηρεσία την 8-9-1992. Μετά την κατάργηση της θέσεώς του με το άρθρο 33 παρ. 1 του Ν. 2190/1994 εντάχθηκε δυνάμει του εδ. β' της παραγράφου αυτής σε αυτοδικαίως συσταθείσα θέση ειδικού επιστημονικού προσωπικού του ως άνω Υπουργείου με την ίδια σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου και εκδόθηκε περί αυτού η σχετική με αρ. 14273/29-3-1994 διαπιστωτική πράξη του Υπουργού Εσωτερικών. Εν συνεχείᾳ, με απόφαση του Υπηρεσιακού Συμβουλίου Υπαλλήλων (πρακτικό 2/13-14/7/1994) κρίθηκε κατάλληλος για τη συμπλήρωση της ετήσιας δοκιμαστικής υπηρεσίας και τη συνέχιση

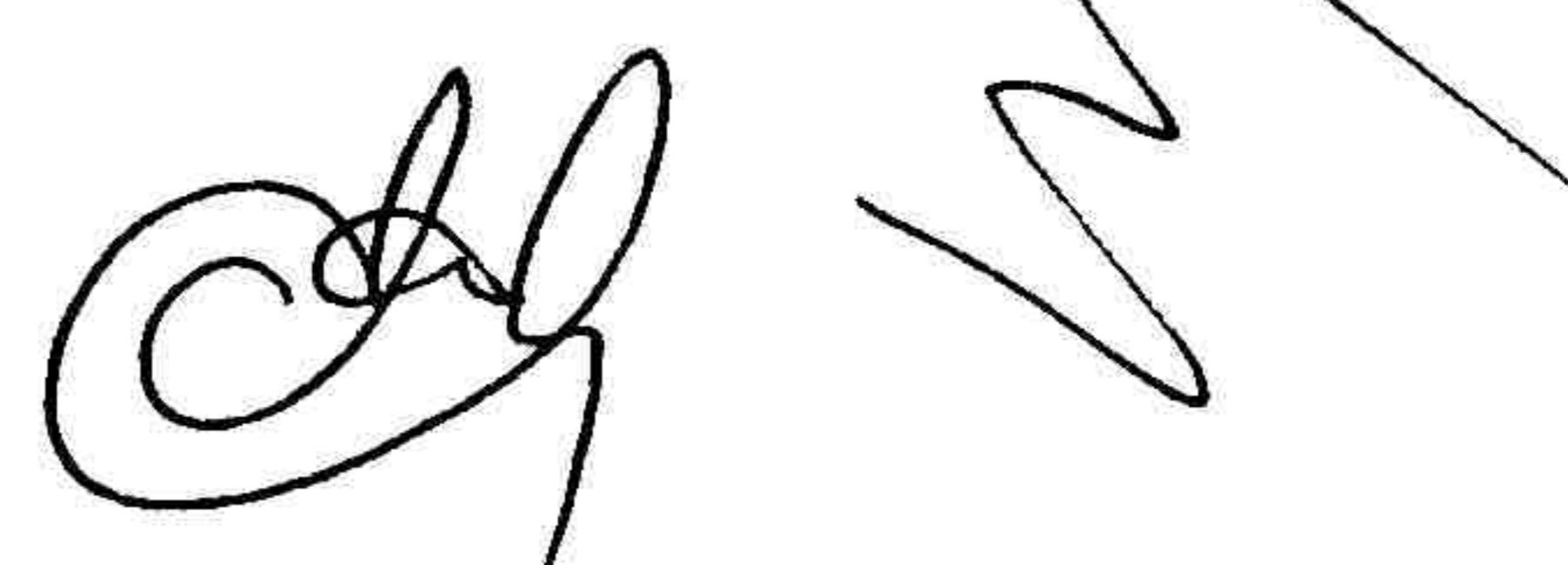

παροχής των υπηρεσιών του σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 του Π.Δ. 410/1988, ως ειδικός επιστήμων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου. Περαιτέρω, το ίδιο ως άνω συλλογικό όργανο γνωμοδότησε επί αιτήματός του για χορήγηση επιδόματος μεταπτυχιακών σπουδών. Στο ίδιο όργανο έθεσε και υποψηφιότητα το έτος 2008 για την ανάδειξή του ως αιρετού εκπροσώπου σε αυτό των υπηρετούντων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου του Υπουργείου. Με την επισυναπτομένη στο τεθέν ερώτημα από 30-10-2006 αίτησή του προς τη Δ/νσης Διοίκησης του ΥΠΕΣΑΗΔ ανέφερε ο ίδιος ως σχέση εργασίας του σχέση «ΙΔΑΧ» (ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου) και ζήτησε τη χορήγηση βεβαιώσεως ότι υπηρετεί από 1-1-2002 μέχρι την ημεροχρονολογία της αιτήσεως ως μόνιμος ή αορίστου χρόνου υπάλληλος. Με τη με αρ. 2354/23-1-2008 πράξη του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους – Δ/νσεως 42^{ας} υπήχθη στο ασφαλιστικό - συνταξιοδοτικό καθεστώς του άρθρου 9 του Ν. 3075/2002, όπως η παρ. 3 αυτού αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 παρ. 11 του Ν. 3234/2004. Με τη με αρ. 810/7-1-2010 απόφαση του Γενικού Γραμματέα του ΥΠΕΣΑΗΔ μετακινήθηκε από τη Διεύθυνση Μεταναστευτικής Πολιτικής στη Διεύθυνση Διοίκησης του ΥΠΕΣΑΗΔ. Ακολούθησε, κατόπιν της με αρ. ΕΠ 21/13-1-2011 εντολής του Γενικού Γραμματέα του ΥΠΕΣΑΗΔ, διενέργεια Ένορκης Διοικητικής Εξέτασης (Ε.Δ.Ε.) για τη διαπίστωση της αδικαιολόγητης αποχής ή μη από τα καθήκοντά του. Μετά την έκδοση της από 28-1-2011 πορισματικής εκθέσεως και τη διαπίστωση της ανωτέρω αποχής κατά τα αναφερόμενα σε αυτή χρονικά διαστήματα ο Γενικός Γραμματέας του ΥΠΕΣΑΗΔ υπέβαλε στο Υπηρεσιακό Συμβούλιο Υπαλλήλων του ΥΠΕΣΑΗΔ το με αρ. 69/9-3-2011 ερώτημα περί καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας του Μ.Β. για σπουδαίο λόγο, προκειμένου αυτό να παράσχει την προβλεπομένη από το άρθρο 53 παρ. 2 του Π.Δ. 410/1988 σύμφωνη αιτιολογημένη γνώμη. Το ανωτέρω συλλογικό όργανο κατ' αποδοχή της από 18-4-2011 ενστάσεως του Μ.Β. έκρινε εαυτό αναρμόδιο και θεώρησε ότι ο Μ.Β. δεν εμπίπτει στις διατάξεις του Π.Δ. 410/1988. Εκτίθεται ακόμα στο ανωτέρω με αρ. 22539/10-5-2011 έγγραφο ερώτημα του ΥΠΕΣΑΗΔ (σελ. 2) ότι ο Μ.Β. «από το διορισμό του μέχρι σήμερα έχει απασχοληθεί στο Υπουργείο κατ' εφαρμογή των 73728/1992 και 14273/1994 αποφάσεων του Υπουργού Εσωτερικών ως ειδικός επιστήμονας με σχέση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, παρέχοντας ανάλογη υπηρεσία σε διάφορες Διευθύνσεις στις οποίες είχε κατά καιρούς

τοποθετηθεί, ενώ ουδέποτε παρείχε υπηρεσίες δικηγόρου στο Υπουργείο, δεδομένου ότι αυτό δεν θα ήταν συμβατό με τη δομή του Υπουργείου, το οποίο υποστηρίζεται νομικά αποκλειστικά από το Γραφείο του Νομικού Συμβούλου του Κράτους σύμφωνα και με τον Οργανισμό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.)». Εκτίθεται, τέλος, ότι ο ανωτέρω μισθοδοτείται από το Υπουργείο ως ειδικός επιστήμων με σχέση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου και έχει ενταχθεί στο 9^ο μισθολογικό κλιμάκιο του Ν. 3205/2003 από το έτος 2009.

Δ. Με βάση το ανωτέρω διδόμενο πραγματικό, εφ' όσον ο Μ.Β., πτυχιούχος Νομικής με δικαίωμα παραλλήλου ασκήσεως δικηγορίας, κατά την πρόσληψή του στο Δημόσιο την 7-9-1992 με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου και την εν συνεχείᾳ υπηρεσία του σε αυτό υπήχθη στο ειδικό νομοθετικό καθεστώς των άρθρων 80 παρ. 4 του Ν. 1892/1990, 25 παρ. 4 του Ν. 1943/1991 και 33 παρ. 1 του Ν. 2190/1994, δυνάμει δε της εξαιρετικής διατάξεως του άρθρου 25 παρ. 4 του Ν. 1943/1991 είχε ήδη λάβει χώρα κατά την πρόσληψή του η άρση του εκ των άρθρων 63 παρ. 3 και 4 του Κώδικα περί δικηγόρων σε συνδυασμό με το άρθρο 83 παρ. 2 του Π.Δ. 410/1988 ασυμβιβάστου προς παροχή έμμισθης υπηρεσίας εκ μέρους του στις θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού του άρθρου 80 του Ν. 1892/1990 αρχικά και του άρθρου 33 παρ. 1 του Ν. 2190/1994 στη συνέχεια, η έννομη σχέση η οποία τον συνδέει με το Δημόσιο κατά την εκτεθείσα ανωτέρω υπό στοιχ. **ΙΑ α.β'** αληθή έννοια των διατάξεων αυτών (αλλά και των συναφών διατάξεων των άρθρων 2 παρ. 2 του Π.Δ. 335/1990 και 2 παρ. 2 του Π.Δ. 410/1990) είναι η σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου με δικαίωμα παραλλήλου ασκήσεως εκ μέρους του δικηγορίας και όχι η σχέση της έμμισθης εντολής, μη εχουσών, ως εκ τούτου, νόμιμο πεδίο εφαρμογής, δυνάμει των προαναφερθεισών ειδικών, αλλά και μετάγενεστέρων διατάξεων, των γενικών, σε σχέση με τις ανωτέρω, ρυθμίσεων του άρθρου 63 παρ. 3 και 4 του Κώδικα περί δικηγόρων και του άρθρου 83 παρ. 2 του Π.Δ. 410/1988.

Ε. Η με αρ. 53/2003 γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Τμ. Γ'), την οποία ο Μ.Β. επικαλείται στην επισυναπτομένη στο τεθέν ερώτημα από 1-3-2011 αναφορά του προς το Γενικό Γραμματέα του ΥΠΕΣΑΗΔ, απαντώσα σε ερώτημα της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Διοίκησης αν οι προσλαμβανόμενοι ως ειδικό επιστημονικό προσωπικό του άρθρου 33 παρ. 2 του Ν. 2190/1994 υπάλληλοι

για τη στελέχωση των γραφείων των Υπουργών, Υφυπουργών και Γενικών Γραμματέων Υπουργείων δύνανται, εφ' όσον είναι πτυχιούχοι Νομικής, να ασκούν παράλληλα και δικηγορία, διέλαβε παρεμπιπτόντως ακροτελεύτια σκέψη, ότι σύμφωνα με την κρατούσα στην επιστήμη και στη νομολογία γνώμη αφενός μεν δεν επιτρέπεται στο δικηγόρο να συνάπτει με τον εντολέα του σύμβαση εξαρτημένης εργασίας οποιασδήποτε μορφής, αφετέρου δε η τυχόν συναπτόμενη τέτοιου είδους σύμβαση, ανεξάρτητα από τον χαρακτηρισμό της, υποκρύπτει μία και μόνο σύμβαση, αυτή της έμμισθης εντολής που κατ' εξαίρεση αναγνωρίζει ο Δικηγορικός Κώδικας (Ν.Δ. 3026/1954 άρθρο 63 παράγραφος 4) και που βέβαια αυτονόητο είναι ότι δεν επάγεται οποιονδήποτε περιορισμό ή στέρηση στα δικαιώματα του δικηγόρου ούτε και προσδίδει την ιδιότητα του υπαλλήλου σ' αυτόν.

Η ανωτέρω όμως προσέγγιση κατ' ορθή εκτίμηση αφ' ενός μεν απηχεί τις γενικές αρχές της επιστήμης και της νομολογίας βάσει των άρθρων 63 παρ. 3 και 4 του Κώδικα περί δικηγόρων και 83 παρ. 2 του Π.Δ. 410/1988 και οι οποίες έχουν ήδη ληφθεί υπ' όψη και εκτεθεί υπό στοιχ. **ΙΒα** και στην παρούσα γνωμοδότηση και όχι αυτές καθ' εαυτές τις εξαιρέσεις από τις αρχές αυτές δυνάμει ειδικών διατάξεων, αφ' ετέρου δε επικεντρώνεται κυρίως στην ερμηνεία της παρ. 2 του άρθρου 33 του Ν. 2190/1994 η οποία αφορά τους υπαλλήλους με πτυχίο Νομικής και δικαιώμα ασκήσεως δικηγορίας οι οποίοι στελεχώνουν γραφεία Υπουργών, Υφυπουργών και Γενικών Γραμματέων Υπουργείων, για τις οποίες μάλιστα διαπιστώνει σιγή του νόμου και δυνατότητα εφαρμογής του άρθρου 9 παρ. 2 της ΠΥΣ 88/1985 για το δικαιώμα παραλλήλου ασκήσεως δικηγορίας εκ μέρους των ανωτέρω και δεν αφορά το ειδικό επιστημονικό προσωπικό της παρ. 1 του άρθρου 33 του Ν. 2190/1994, το οποίο ερευνάται εν προκειμένω και το οποίο διέπεται από το ισχύον νομοθετικό καθεστώς που προαναφέρθηκε. Άλλα και σε κάθε περίπτωση η ως άνω γνωμοδότηση (σελ. 3) αποδέχεται την εκ του νόμου ένταξη του ειδικού επιστημονικού προσωπικού το οποίο είχε δικαιώμα παραλλήλου ασκήσεως δικηγορίας στις αυτοδικαίως συσταθείσες θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού των οικείων Υπουργείων και οι οποίες, όπως έχει ήδη εκτεθεί, καλύπτονται εκ του νόμου με συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού αορίστου χρόνου. Για «ίδια σχέση εργασίας», τέλος, του προσωπικού του άρθρου 32 παρ. 2 του Ν. 2190/1994 κάνει μνεία η ανωτέρω γνωμοδότηση στην αρχική ερμηνευτική της σκέψη (σελ. 4).

Ως εκ των ανωτέρω, δεν υπάρχει ερμηνευτική αντίφαση μεταξύ της παρούσης γνωμοδοτήσεως και της με αρ. 53/2002 γνωμοδοτήσεως του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Τμ. Γ').

II. Με βάση όλα τα ανωτέρω στο τεθέν ερώτημα προσήκει η απάντηση, ότι η έννομη σχέση η οποία συνδέει το Δημόσιο με το Μ.Β., πτυχιούχο Νομικής με δικαίωμα παραλλήλου ασκήσεως δικηγορίας, ο οποίος υπό την ισχύ των άρθρων 80 παρ. 1 έως 4 του Ν. 1892/1990 και 25 παρ. 4 του Ν. 1943/1991 προσλήφθηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών ως ειδικό επιστημονικό προσωπικό με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου και υπήχθη στη συνέχεια στη ρύθμιση του άρθρου 33 παρ. 1 του Ν. 2190/1994, είναι η έννομη σχέση της συμβάσεως εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου με δικαίωμα παραλλήλου ασκήσεως εκ μέρους του δικηγορίας και όχι η έννομη σχέση της έμμισθης εντολής.

Θεωρήθηκε

Αθήνα, 25 /5/2011

Ο Πρόεδρος

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΑΥΡΙΚΑΣ

Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Ο Εισηγητής

Ανδρέας Ανδρουλιδάκης

Νομικός Σύμβουλος του Κράτους